

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
 Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
 Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
 Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
 Fél évre: 4 „ „ Egyes szám 20 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Március 15-iki ünnepélyek Orsován.

I. Iskolai ünnepségek.

A helybeli állami iskolák mint minden évben úgy most is szép ünnepély keretében ünnepelték meg a márciusi nagy napokat. Az érdeklődők nagy száma töltötte be az iskolai tornacsarnokot s megindult szívvel vettek részt a felnöttek is a gyermekek hazafias lelkesedésében a mellyel dalaikat, szavataikat előadták. A Hymnus vezette be a szép ünnepélyt s a Kossuth nóta zárta be; közbe úgy az elemi, mint a polgári iskola fiú- és leány növendékei adtak elő szebbnél szebb szavakat, melyekben résztvettek az elemi iskolából: Mihalik Jolánka és Paczelt István, a polg. iskola részéről pedig Koch Dalma, Ozanics Victoria, Bajás Károly, Sajti Mihály és Csiffáry K. — Komjáthy S. tanár az ifj. önképzőkör elnöke lelkes előadásában ismertette a márciusi eseményeket. Minden szám a hallgatóság viharos tetszésével találkozott, teljes elismerésével a tanári kar azon dícséretes törekvésének mellyel növendékeiben nemesak a különböző ismeretek, hanem a hazaszeretet érzését is művelni és felbreszteni igyekeznek. S hogy e törekvésük nem hiábavaló megmutatta az a lélekemelő ünnepély, melyet a polg. isk. III. és IV. éves növendékei rendeztek titokban, tanáraik tudta nélkül márc. 14.-én d. u. a Kossuth tábla megkoszoruzása alkalmával. E szép

reményű ifjak ugyanis tudva, hogy az egyesületek nyilvános ünnepélyt ez idén nem rendezhetnek, titokban elhatározták, hogy márc. 15. megelőző napon megtakarított filléreikből vásárolt koszorúval díszítik fel a Kossuth táblát. Szándékukról sem a tanári kar, sem mások semmit sem tudok, sőt szülőikkel is megígértették, hogy titkukat el nem árulják. Márc. 14.-én tehát szép sorrendben felvonultak a Kossuth táblához s ott hazafias dalok, szavallat, ima és beszéd kíséretében megkoszorúzták a táblát. Lélekemelő, szívet-lelket megindító ünnepély volt ez, a melyen a jelen volt kevés számú felnöttek a környezéig meghatva gyönyörködtek fiaik hazafias érzületének ilyen megnyilatkozásában. Az ünnepély után a fiúk esendben minden tüntetés és rendezvény nélkül oszlottak el. Isten áldja meg derek ifjainkat és engedje, hogy e nemes érzületük minden körülmények közt erősödjék a jövőben, mert minden erények legdiszesebbje: a hazaszeretet!

II. Casinói ünnepély.

Este 8 órakor a Casinóban a Magyar Dalkör közreműködésével társas vacsora keretében fényes ünnepség folyt le; melyen a társadalom minden rétege képviselve volt s mintegy 100-an vettek részt. Az ünnepély a Magyar Dalkör által előadott Hymnussal kezdődött, melyet a közönség állva hallgatott végig. Utána Würsching Frigyes a Casinó elnöke szép beszédben üdvözölte a

megjelenteket és különösen a Magyar Dalkört. Handl Ferenc szavalt el Petőfi „Talpra Magyar“-ját még pedig oly hévvel és erővel, hogy e költeményt Orsován így szavalni még nem hallottuk. Osztatlan figyelem és igaz lelkesedés honorálta ez igazán szépen előadott, hazafias érzéstől duzzadó költeményt, melyért Handl F.-nek méltán kijutott az elismerés annyival is inkább, mivel dacára németajkuságának előadásából igaz érzés csillámlott ki. Szolgáljon ez elismerés buzdításul a jövőre! Erre a Magyar Dalkör férfiak adta elő L. Nagy Károly „Talpra Magyar“-ját, magyaros lendülettel és érzéssel, nagy tetszés közök. Most következett Foltinyi Ákos ünnepi beszéde (melyet tárcarovatunkban egész terjedelmében közlünk) A költői szárnyalású gyönyörű beszéd, melyben a szónok kiterjeszkedett a magyar nemzet régi dicsőségére, örömapjaira és gyászos eseményeire, alkotmányában rejlő nemzeti kincseire és egy jobb jövő reményére: mély hatást keltett és viharos tetszést aratott s az egész társaság, mint egy ember, állott fel és üdvözölte a szónokot. E beszéd méltán sorakozhatik Foltiny eddigi szónoki sikereihez. Az ünnepi beszéd után ismét a Magyar Dalkör következett Lányi „Tavaszi elmúlt“ című örökszép és megható dalának előadásával. Most Szentiványi Kálmán, a Magyar Dalkör elnöke állott fel szólásra s hazafias érzéstől duzzadó szép beszédében köszöntötte fel a Casinó elnökét mint házigazdát. Erre Scheinberger Hugó szavalt

TARCA.

Ünnepi beszéd.

A Kossuth serleggel tartotta Foltiny Ákos 1906. márc. 15-én a Casinóban.

Több mint fél évszázaddal ezelőtt virradt fel a magyarra.

A honfi büszkeség teszi lángolóvá izzóvá véretem még a gondolatra is, hogy nemzetünk annyi megpróbáltatás után beléphetett a szabadság templomába.

Szinte hallom, amint felzúg a nép fenséges hymnusa:

Isten! áldd meg a magyart!

Szinte érzem a honszeretetet gyönyörre mint tölti be a szíveket.

Szinte látom! mint nyilik meg a segesvári csatatér, felpattan a sír, fény árad belőle, s előlép a szabadság lángszavú dalosa, Petőfi s elmondja riadóját: Talpra magyar!

Nyomán megszületik az egységes akarat, az egész nemzet egy tehelmes erővé válik, s nincs több hatalom, mely elűthesse jussától.

Az után mintha két szíve lenne a hazának, az egyik ott dobog Pozsonyban, hol az országgyűlés termeiben vívja végső hatalmas szellemi tusáját a leg-

nagyobb magyar, Kossuth, a másik Pesten ver, hol az ifjuság és a polgárság ugyan azokat az eszméket vallva mintegy megpecsételi a karok és rendek határozatát.

Vállvetve, egyesült erővel dönti le a nemzet összesége a rendi alkotmány falait, s elmegy felkeresni azokat az erős szilárd alapokat, melyek a múlt ködéből halványan bár, de mégis biztatóan csillantak elő. Egy letűnt évezred volt a tanúság tevő, hogy ha a nemzet őket ápolja, őket fejleszti, már rég felvolnának építve az alkotmány törhetetlen íveit.

Mert ne higgye senki, hogy a népszabadság fenséges gondolata csak úgy későn született meg, vegyük kezünkbe a történelem aranylapjait, s rá találunk ott olyan alkotásokra, már a nemzet történeti életének kezdetén, melyekben a magyar néplelek szabadságszeretetének böles előrelátásának fényes megnyilatkozását látjuk, először a nemzet, másodikban pedig egyik fenkölt lelkű uralkodójánál.

S csodálatos a végzet útja a mint a márciusi nagy eseményeket emlékünkből felújítja a Kossuth serleg, úgy a másik két nagy nemzeti átalakulásnak,

mert mindkettő annak nevezhető, megvan a multban a magas serlege, symboluma.

Az első története réges-régen, egy évezreddel előbb játszódott le, akkor valóban csak magyar volt e hazán az úr, magyar szótól visszhangzott a hegy völgy es mikor a harcú kurt felharsant magyar daliák sorakoztak magyar vezényszó mellett a turulos lobogó alá. A nadi győzelem istenasszonya pedig csak a magyar számára font ekkor babérkoszorút, nem létezett ellen, ki fegyverét velök összemérhette volna.

Árpád fejedelem visszavivta nagy őse örökét, Pusztaszerre gyűjtötte egybe a sok hadvészülte arcú hóst, országgyűlést tartott. Mindegyik félisten a haremzején egy büszke égi csernek földre szállott levele, lelkök, hitök erős, mint karjok, mely győzhetetlen kardukat szoritja. S ezek jöttek egybe, meghányt vetni az új haza sorsát, hogy ha egyszer lelkök megtér őseikhez, ruháuk örök álmát ne zavarhassa idegenek zaja. S benne lappangott már e hősök lelkében, mint az életerő a csirában az az isteni törvény, melyért ma, egy újabb évezred küszöbén küzdünk a

el Toth Kálmán „Előre“ című hazafias versét dicséretes buzgalommal és nagy tetszéssel. Majd a Magyar Dalkör négy tagjából alakult szóló quartett adta elő *Lányi* „Kertem alatt“ című, gyönyörűen instrumentált magyar műdalát, melyet a hallgatóság annyival nagyobb érdeklődéssel kísért, mivel e darab előadása egyéb alkalmakkor már többször volt a műsoron, de mindig a tenorista rekedtsége miatt elmaradt. Nos ez alkalommal a lelkesültség, no meg a hangulat közös erővel kiugrástották az eddig rejtegetett magas „b“-t úgy hogy e minden esetre nehéz darab megérdemelt nagy sikert aratott. Siba János csinos szavallata és a Magyar Dalkör Népdalegyveleg ének előadása után befejeződik a hivatalos program és egy másután következtek a lelkesenél lelkesebb és szellemesenél szellemesebb tósztok, melyek közül a „legértékesebb“ volt a *Kopeczek* Ferenc tószta, ki egy elvesztett fogadásból kifolyólag 100 koronát ajándékozott a Magyar Ház javára. A nagy lelkesedéssel fogadott ajándékozás méltó viszhangot keltett más nemes szívekben is, a menyiben utána mindjárt *Kund* Aladár 20 koronát, *Freyler* Ferenc 14 koronát, A. R. 10 koronát és *Scheinberger* Hugó 10 koronát ajándékoztak, ez a lelkesedés mely az időközben megindult általános gyűjtés alkalmával is mutatkozott összesen 254 koronát hozott a Magyar Ház leendő konyhájára.

A társaság nagy része ezután emelkedett hangulatban a kora reggeli órákig együtt maradt s mindenki szívében egy hosszú időnkig emlékezetesnek maradó kellemes érzettől áthatva távozott el, azzal ugyanis, hogy Orsova társadalmában a hazafias irányban ápolit magyar érzés már nemcsak tért hódított, hanem meg is gyökeresedett. Ez az igazán szép ünnepély, a milyen hasonló alkalmakkor még nem volt Orsován, világos jelölül szolgál annak, hogy kulturális intézeteink mindenike derekasan ki veszi a maga részét a hazafias érzések felébresztésének, művelésének és ápolásának munkájában.

—i.

tudomány minden békés fegyverével, a népszabadság nagy gondolata.

A hét vezér karjába vágva éles fegyverével, kiomló vérrel ezt a magasztos gondolatot szentelte meg, ezt csepegtette bele a kehelybe, mikor megalkotta az első törvényt, hogy a tanácsból sem ők, sem maradékaik ne legyenek kirekesztve soha.

De képzeletem nem tud megpihenni e nagy történelmi eseménynél, oda siet a másodikhoz, talán ez itt a kezemben, ez unszol reá, hogy tekintsek arra is, mely mint a csillagfény tündöklő sugara a mennyég boltozatáról, úgy ragyog elő a múltból, 900 év pergett le azóta az idő végtelen orsoján, hogy az ősi vallás a megsemmisülés végzetes sodrába esett, egy lélekben erős, szívben nemes indulatu fejedelem állott akkor a magyar nemzet élén, emlékezete ünnepén most is minden évben megkondulnak a harangok.

Ez mert szembezállani azzal a zugó viharral, melyet felidézett a régi rend felforgatása, elseprése, és bár a szenvedélyek háborogtak, villámokat szórva menydörögtek, mint valami élő vulkán fejedelmi türelemmel csillapította le, némtotta el az újítás nyomán felhangzó vészkiáltást, átlatta, ha nemzetünk itt akar élni, ezt csak a szomszéd népekkel békés barátságos életben teheti, s erre csak a kereszt jegyében fent álló

Jóteköny Nőegylet rendkívüli közgyűlése.

Márc. 15-én lapunk mult számában közölt ok miatt a Nőegylet a tagok nagy érdeklődése mellett rendkívüli közgyűlést tartott. Koch Mihályné úrnő elnök megnyitván a gyűlést, előadta, hogy özv. Artner Rezsóné, az egyesület rendkívül buzgó elnöke az Orsova és Vidéke című lap közleménye miatt, melyet magára sértőnek tart, elnöki tisztségéről lemondott.

Mint hogy minden egyesületi tag, sőt a város legszélesebb köreiből tudják, hogy kit bír az egyesület a lemondott elnökben, azzal vél a nevezett úrnőnek elégtételt adni, ha őt az elnöki szék további megtartására kéri fel. Ez lelkesen elfogadtatván, egy nagyobb: hölgyekből és urakból álló küldöttség ment Artnerné ő méltósága lakására, kérvén őt az elnöki szék megtartására. Artnerné engedvén a kérelemnek, megjelent a nőegylet közgyűlésén, ahol rendkívül meleg ovatóban volt része. Az elnöknő kijelentette, hogy egy nappal előbb levelet kapott Héli Miklós úrtól, mely szintén sértő, s melyet elolvasás céljából átnyújtott Franz Edéné úrnőnek. E levélben (lényegileg adván a tartalmat) nevezett kijelenti, hogy sérteni nem akart, s cikke megírására az vezette, hogy az „Orsovi Hírlap“ febr. 22-diki számában, a „Jóteköny Nőegylet mulatsága“ címen megírt tárcában támadást látott a Szanatorium és annak bizottsági elnöksége ellen, s nevezett elvarta volna, hogy a Nőegylet a magarésztől ezt szó nélkül ne hagyja.

Erre az Orsovi Hírlap szerkesztője felolvasta a hivatkozott tárcát, kérvén a nőegyletet, mondjon ítéletet arra nézve, hogy vajjon foglal-e a tárcá olyasmit, ami a Szanatorium vagy annak helyi elnöke ellen irányul. A nőegylet illet a cikkben nem talált, meggyőződött arról, hogy a tárcá között összefüggést létesíteni rabulisztika: a társadalom tagjai köré való konkoly hintés. A nőegylet tehát ez ügy fölött napirendre tér. Artner Rezsóné úrnő az elnöki székét elfoglalván, a további buzgó vezetést éljenzések között megígérvén, a rendkívüli közgyűlést véget ért.

Sajnos, ezzel nem ért véget az ügy. Az Orsova és Vidéke legutolsó számában „Itéljen a közönség“ cím alatt „tájékoztatóul“ közli a támadó közlemény indító okát képező sorokat, s kizsed az egészből két mondatot, egyet az elejéről, a másikat a végéről.

új hitben képes, mely a szenvedésekben vigasztal, s türelemre oktat.

Kezébe vette tehát a kehelyt a másodikikat, mely az igazi testvériség, az igazi emberszeretet jegyében született, megtette vele az első vér nélküli áldozását az úr hajlékában, letéve a pogányságot, átlépett a kereszténység, a művelődés dajkája karjába, s átvezette oda nemzetét.

A csodálat, a mély megilletődés érzetével tekintünk reád nagy király, tán egy cherub, a történet nagy angyala szállott le hozzád, és suttogott a füledbe a jövő nagy eseményeiről rémes dolgokat, míg te áldoztál Istenednek a kehellyel, a másodikkal, és előtted mint ha megnyitott volna a jövő, a te sas szemeid beleláttak időtlen időkig, és megpillantották azt a mentsvárat, melyet meg is alkotál, a vármegyét ezt a sziklabástyát, mely az ellenséges áramlatoknak, hogy a csüggedő nemzet alól elmoshassak a talajt, nem engedte meg soha!

S mikor megemlékeztem így az elsőről, melyet az egyenlőség, a második, melyet a testvériség szent kehelynek is nevezhetnék, te hozzád térek vissza a harmadikhoz, a szabdság szimbólumához. Fényes ragyogó vagy! mint hazánk története, az anyag, miből alkottak, nemes, mint lelkelete nemzetemnek, rozsdá nem érinthet, mint a magyar

Mindenek előtt tiltakozunk az ellen, hogy közleményünkben egy-egy mondatot kiszakítsanak.

Ily módon lehetlen az író intencióját megismerni, s hasonlatos az eljárás abhoz, mintha valaki egy gomb után akarná eldönteni, jól öltözött-e az illető vagy rongyos.

A rész, melyben a kifogásolt mondat van egész terjedelmében így hangzik:

„Leszállni az úri körből, lemondani kényelemről, társaságról, lehajolni a szegények, nyomorgók táborához, kikeresni ezek közül is a legszenvedőbbeket, a legéheesebbeket, a leggyámoltalanabakat, nem keresve a legmagasabb körökkel az érintkezést, hogy onnan talán majd egy sablonos köszönet, elismerés, avagy talán egy csillogó érdemrend nézzen ki tetteinkért, de nem számítva a szegények hálájára, köszönetére sem, felülemelkedni minden meggyanusításon, meghureoltatáson, megrágalmaztatáson, mellyel a hollók csúf serege még a legmagasztosabb, a legönzettelenebb munkát is kísérni szokta, tenni a jót önmagáért, hivalkodás és dicsőségkeresés nélkül, minden hiúságból kivetkőzve: ez az igazi jótekönyesség.“

Nézzük az értelmét: Mi az igazi jótekönyesség? Felelek a kifogásolt részszel: Az igazi jótekönyesség az, ha nem keressük a legmagasabb körökkel való érintkezést a b b ó l a c é l b ó l, hogy onnan talán egy sablonos köszönet, elismerés, avagy talán egy csillogó érdemrend nézzen ki tetteinkért. Vagyis: aki csak azért teszi a jót, hogy a felsőbb körök figyelmét magára irányítsa, rendjelek, kitüntetések birtokába jusson, az nem gyakorol igazi jótekönyességet, az stréberkedik.

Ez sark igazság. Ezt írtam nemcsak én, de írták és írják sokan az országban, akik a legfőbb jutalmát az embernek abban tudják, ha reá mondják embertársai: megtette kötelességét.

Merészség, hogy egyéneknél ne minősítsem — azt állítani tehát, hogy ez a mondás a Szanatorium egyesület elleni „nyílt támadás“, s plane azzal indokolni e merész állítást, hogy az egyesület élén egy főhercegasszony védnöksége alatt miniszter állván, a bizottság elnökének levelezésben kell állnia a legfelsőbb körökkel.

Nagyon is jól tudom mindezt. Még ennél többet is tudok. Ez azonban nem elegendő arra, hogy a fenti sarkigazságot a szanatoriummal avagy annak elnökségével összefüggésbe hozza, mert felsőbb körökkel érintkezésben állni

becsületet, magadba vésve hordot képét Kossúthnak, mint a hogy mi zárjuk szívünkbe emléket kitörülhetetlenül.

S nékem még is kégy fáj, hogy a mikor e szép emlékek kezében üdvözölöm, ünnepelnem kellene a feledhetetlen, a diadalmas március 15-ét, szabadságunk bimbóalakadását, szabadságharcunk, nemzetünk tisztáni küzdelmemek, a szabadság Istenétől ihletetl hőseinek dicsó emléket, nem bírom megtalálni a kellő szavakat, de bánatos szívvel gondolok a most lefolyt dolgokra, nemzeti létünket nehéz válság fenyegeti, s mind az mire eddig bizalommal tekinthettünk összeomlással fenyeget.

Hozzád fordulok felzaklatott szívemmel én édes jó Istenem, mint reszkető tépelődései között tette a kétségek olajfak hegyén a megváltó, hozzád fohászodom hallgass meg millió és millió léleknek imáját, szívből jövő esdeklését ne hagyj el nemzetem hűséges gyermekeit.

Nyisd fel a mohos sirok zárait is, hadd léphessen ki belőle az a sok ezer vértanu, sorakozzon az a számtalan hős, hogy megszentelje kihullott vére csepjeivel azokat a méltó utódokat kik a haza alkotmányáért ma is készek szenvedni, s ha kell életüket áldozni.

És mintha látnám is már felderülni a remény gyönyörűséges csillagát, hisz meg bűnhődte már e nép a multat, jö-

özletlenül, a helyzetből kifolyólag és felsőbb körökkel érintkezésben állani abból a célból, hogy onnan elismerés, rendjel nézzen ki, két egészen más dolog.

Ha tehát mondásomnak nem lényeg-telen részét (az érintkezést), hanem a lényegeset (miért történik az érintkezés) méltatja több figyelemre, lehetlen lett volna az idézett mondást a Szanatoriummal avagy annak helyi elnökségével kapcsolatba hozni, célzatosságot, szándékosságot föltételezni — föltéve, hogy objectíven ítél, s nem vezet ítéleténél rossz akarat, avagy talán gonoszság.

De miért is irányítottam volna azon mondást a Szanatorium egyesület ellen. Hisz én a Szanatoriumnak nem ellensége hanem híve vagyok s nóm még 1905. május havában kapott „Örök hálája jeléül a József főherceg Szanatorium Egyesületétől“ József főherceg védnök és Lukács elnök aláírásával egy díszes okiratot, mert „a tüdőbeteg-szanatoriumok létesítése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett“. Sőt kislányom is kapott egy kis köszönetet a sorsjegyek elárúsítása körül kifejtett buzgalmaért. De még mielőtt valaki is megmozdult volna az Orsován létesítendő szanatoriumi fiók megteremtése érdekében, én már fölhívást intéztem e lapok hasábjain városunk közönségéhez, s különösen az orvos urak figyelmébe ajánlottam ez ügyet. Jelenleg is támogatom, s nóm is, magam is tagjai vagyunk a humanus intézetnek. Pedig talán még is sok egy családból 2 tag. Mindezt nem dicsekvés kedvéért mondtam el, hanem hogy bebizonyítsam, hogy nem vagyok a Szanatorium ellensége. Sőt tollal is harcoltam ez egyesület érdekében, nem értem tehát, micsoda alapon hozzák a fenti sarkigazságnak részemről is való hangoztatását a Szanatorium elleni támadásnak?!

Ami a koszorút illeti, igazán kacagnom kell, s ez bizonyítja be leginkább a kákán való csomókeresést. Mit is írtam febr. 17-dike után a koszorúról? Azt, hogy: „nem egyesületi, nem összegyűjtött pénzből került e koszorú, hanem annak az elnöknek szívéből, akinek minden gondolata az egyesület felvirágoztatása“. Azt mondják, hogy ebben „gúnyos célszólás“ van. Mire? Arra a koszorúra, amelyet a közönség márc. 3-án adott át a szanatorium érdemes elnök-nőjének? Hát mióta folyik a víz fölfelé? Avagy nem a csokorra vonatkozik, csupán a gyűjtésre? Megvallom, a gyűjtésről semmit sem tudtam. De ha tudtam

vendőt, túrt szenvedett sokat, békés engedékenységgel, hittel reménnyel a gondviselés igazságában.

A megváltó is hajdan a szeretet az igazság bekés fegyverével győzte le a hatalmas Cesarokat, lehetlen tehát, hogy a mi alkotmánytisztelőnk, hazaszeretők ne teremné meg számunkra az igazságot, ezt halandó ember ha ideig-óráig el is nyomhatja, de megsemmisíteni nem képes soha, ez egy rész az Istenségből, az Istenség pedig maga a halhatatlanság.

Honszerető, szabadságszerető nemzet él e hazán ma is, nem szolgálásra született, tudja, hogy nincs az a zord tél melyet ne követne tavasz, nincs oly setét éjszaka, melyet ne váltana fel az éltető napfény.

Pillanatnyi visszaesés nem retenti meg, bizik önmagában, bizik vezéreiben még a gonoszak is erősek, ha tömörülnek, mennyivel inkább válhatnak azzá a tiszta szeplőtelen lelkek.

Kiállta ez a nép a tatárpusztítást, kiállta az évszázados töröt küzdelmeket, kiállta a 1848-at követő nehéz megpróbáltatások napjait, s az oly nemzet számára, kinek gyermekei e szóban „haza“ mind azt, mi ember előtt csak szép jó nemes lehet, feltalálhatják, kiknek üdvök imádatok tárgya a magyar szent korona a haza alkotmánya, melyért szenvedni, s ha kell meghalni mindenkor, minden időben a legnagyobb dicsőségök volt, örök élet fakad. Eljen a haza.

volna is, még így sem lehet e kettőt egymásra vonatkoztatni, még így sem rontja le az egyik koszorú beése a másikat.

Egy egyszerű ténynek a konstatálása van itt, semmi egyéb. Ami pedig a gúnyt illeti, úgy vagyunk ezzel, mint az egyszeri apa a fia levelével, aki pénzt kért. Hát kérem ne olvassa gúnyosan.

Azt hiszem eléggé kimutattam, hogy a Jótékony Nőegylet multságáról írván, eszemágában sem volt a Szanatoriumra nézve vonatkozásokat tenni, mert a Szanatorium egyesületet, melynek helyi bizottságának én is egyik alapvető tagja vagyok, nagy miszióra hivatottnak tartom, s mert annak helyi vezetője iránt mindenkor tiszteletet éreztem s érzek.

A fent nevezett lap azt mondja nekem: „hogy egy úrnőnek azért énekel dicsőhymust, hogy ennek leple alatt másokat sértessen Ön téved Uram, mert a dolog így áll: Ön azérs sértetegettel, mert egy úrnőnek dicsőhymust zengedeztem. Itt csupán a szavaival éltem, mert megjegyzem, hogy dicsőhymusokat senkinek sem szoktam zengedezni de az igazi érdem, az igazi munkásság, az igazi törekvés előtt mindenkor kalapot emelek, még ha ellenségetől származnak is azok.

Ezzel az ügyet magam részéről befejezettnek nyilvánítom.

ORSOVA KÖZSÉG.

A Herkulesfürdői m. k. fürdő igazgatóság a kincstár tulajdonát képező 4 darab igáslovat, 2 darab társaskocsit, 2 darab félfedeles hintót és 1 darab zárt hintót e hó 31-én d. e. 10 órakor Orsován a község háznál megejtendő nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett el fog adni miről az érdeklődők ez uton is értesítetnek.

HIRÉK.

Személyi hír. Br. Baumgarten Emil postafelügyelő, a helybeli postahivatal főnöke f. hó 21-én egy havi szabadságra utazott, távollétében a főnöki teendőket Teszák Gyula látja el.

Március 15. a vasuttelepen. A március 15-iki ünnepségekből az orsovai vasuttelep is kivette a maga részét. Dél előtt 10 órakor az állami elemi iskola ünnepelt, még pedig a következő műsorral:

1. Hymnus. Énekelték az összes növendékek.
2. Nemzeti dal. Szavalta: Bajás Mihály IV. o. t.
3. Talpra magyar Énekelték az összes növendékek.
4. Alkalmi beszéd. Tartotta: Ormai Balázs áll. tanító.
5. Mikor imádkoztok . . . Szavalta: Somogyi Stefánia III. o. t.
6. Tavasz elmúlt . . . Énekelték az összes növendékek.
7. A Bilincs. Szavalta: Römer Endre IV. o. t.
8. Kossuth sírja . . . Szavalta: Hangoskúti Anna IV. o. t.
9. Ezer esztendeje annak . . . Énekelték az összes növendékek.
10. A magyar zászló . . . Szavalta: Petőfi Gizella II. o. t.
11. Szomorúan szól a magyar . . . Énekelték az összes növendékek.
12. Kossuth nevét soha el ne feledd . . . Szavalta: Mihályfi István IV. o. t.
13. Kossuth Lajos azt üzenté . . . Énekelték az összes növendékek.

Az „Orsova Vasuttelepi Polgári Társaskör“ a Hille-féle vendéglőben társas vacsorával összekötte ünnepelte meg a magyar nemzet öntudatra ébredésének, szabadsága megszületésének év-

fordulóját. A Hymnus eléneklése után az ünnep jelentőségét előbb Ormai Balázs áll. tanító, majd pedig Hunyár Antal ny. áll. tanító méltatták. A Nemzeti dal Iritz Zsigmond petroleumgyári tisztviselő szavalta el. Ormai Balázs „Az alkotmány fája . . .“ (Pósa Lajostól) és „Tette magyar . . .“ (Aszlányi Dezsőtől) című költeményeket szavalta el. A hazafias ünnepély, a melyen mintegy 60—70-en vettek részt, a Kossuth nóta éneklésével ért véget.

Könnyű testi sértés. Az elmúlt napokban Fázsy Aladár orsovai lakos Popa Szárut ugyancsak orsovai lakost ismeretlen okból az utcán egy bottal háromszor úgy ütötte meg, hogy ezáltal az orvosi látélet tanúsága szerint Popán 14—16 napi gyógyulást igénylő testi sértést okozott. Fázsy ellen a kir. járásbírósnál a feljelentés megtétt.

Közgyűlés. A magy. orsz. munkások rokkant és nyugdíj egyeslet Orsovai 54. fiókja február hó 18-án tartotta 5-ik évi közgyűlését. Jelen voltak az 54. fiók tagjainak egyharmadrésze.

Schell Károly elnök üdvözlővén a jelenlevőket, megnyitotta a közgyűlést, és vázolta az elmúlt egyesületi év történetét. Bruscha Ede jegyző az elmúlt évi számolásokról szóló kimutatást felolvasta és hitelesítés céljából bemutatta, melyet a választmány jóváhagyott, ezek után az elnök és választmány lemondását beadta, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. Választás alatt Csiffáry Mátyás lett korelnöknek egyhangulag kijelölve, elnöknek Schell Károly, alelnöknek Csiffáry Mátyás, I. jegyzőnek Bruscha Ede, II. jegyzőnek Blumenthal József, pénztárnoknak Sehnur Vilmos, ellenőröknek Popovics Rezső és Kasztl Ferenc, választmányi tagoknak, Ökrös György, Toth Sándor, Csánki Lajos, Schüra Mihály és Takáts András, pótagoknak Kreutzer Sándor, Grohe József és Szigeti József lett megválasztva. A központi gyűlésre Bruscha Ede I. jegyző mint az orsovai 54. fiók küldöttjeként lett megválasztva.

Fiokunknak választmányi ülései minden hó első vasárnapján fognak megtartatni.

Befizetések naponként az egyleti helyiségben (Sarvas szállodában) eszközöltetnek.

A szerbiai határzár részleges megszüntetésére vonatkozólag, a közönség megfelelő tájékoztatása végett közöljük a következőket: 1. Szerbiából élő baromfi (valamint leölt állapotban is) vizsgálat mellett Magyarországra behozható, vagy Magyarországon átvihető. 2. *Frisz és elkészített hús* Magyarországra szintén behozható, vagy átvihető a határzár előtti időkben érvényben volt feltételek mellett; kivéve a sertés húst, mely csakis szétdarabolatlan állapotban és közvetlen vasúttal Magyarországnak kizárólag csupán 19 városába vihető be, (a helybeli m. kir. belépő állomásnál megtudható feltételek mellett.) Ezen rendelkezés ideiglenes s csak addig marad érvényben, a míg a folyamatban levő állategészségügyi egyezmény elkészül és életbe lép.

Tiltott szerencsejáték. Berecz Imre, Angel Zacharia és Fülöp Samu orsovai lakosok e hó 17-én éjjel a fehér hajó vendéglőben huszonegyeztek; de szerencsétlenségükre a csendőrség, a kinek úgylátszik ezen nemes játék iránt

nincs semmi érve, őket rajtacsipvé a fentnevezeteket a helybeli járásbíró-ságnál tiltott szerencse játék üzése miatt feljelentette.

Műkedvelők figyelmébe. Aki a szavalásban, szinpad mozgásban alapos oktatást akar nyerni és azt rövid idő alatt megtanulni, forduljon a szintársulat titkárához Sarkady Gusztáv úrhoz. Órákat háznál is ad.

KÖZGAZDASÁG.

Barányokkal és malacokkal való házalás megtiltása. A közigazgatási hatóság egy általános jellegű rendeletet bocsátott ki, mellyel szigorú büntetés terhe alatt eltiltja a fent említett állatokkal való házalást és ezeknek árusítását *kizárólag a piacra* utalja, figyelmeztetvén szakközegét, hogy az elárulás körüli szabályok betartását fokozottan ellenőrizze. Orsova község közönsége előtt ezen rendelkezés szokatlannak tűnhetik fel, sőt némelyek előtt érthetetlen is lehet, hogy miért nem vehetné meg valaki otthon a bárányt vagy malacot, ha azt az árusító neki otthon kínálja. A nagyérdemű közönség megnyugtatóra ezúton is kijelentjük, hogy ezen intézkedés törvényen és kormányrendeleten alapszik, melynek szigorú végrehajtását köz- és állategészségügyi érdekek kívánják, tehát nem tekinthető a közönség zaklatásának. A községi előjáróság feladata megállapítani, hogy a hétnek mely napján, vagy napjain engedtetik meg a bárányok és pecsénye-malacok ellenőrzés mellett való elárulását.

A megszorító intézkedés mellett tartalmaz ezen rendelet a közönség által eddig jogszerűen nem élvezett rendkívüli kedvezményt is, mely szintén egy elvi jelentőségű ministeri határozaton nyugszik. Tudni illik: ha valaki saját céljaira és azonnali levágásra bárányt vagy szopós malacot vásárol, *nem köteles eladásul marhalevelet kérni*, vagy ha marhalevelet kapott is tőle, nem köteles a tulajdon-

jogot saját nevére átruháztatni, (kivételet képeznek a mészárosok és hentések) hanem az ellenőrző közegek egyszerűen feljegyzik az eladó marhalevelire, hogy a járlaton leirt bárányokból vagy malacokból N. N. ennyi s ennyi darabot megvett. Ha valamennyi állat elkelt, a marhalevél a járási m. kir. állatorvosnak átadandó, mert a fennálló törvény értelmében senki sem lehet olyan marhalevél birtokában, amelyen a leirt állatok már nem élnek, vagy mások tulajdonába mentek át, lévén a marha levél közokirat.

A közönséget érdeklő ezen fontos rendelet lényegét, célszerűnek láttuk e

helyen is közölni. A bárányok és malacok ily módon való árusítása kiindulási pontja lesz létesítendő állatvásároknak.

— 8 —

Kiadó lakás.

A Laudon utcában Kanidaky-féle ház a görög-keleti templom mellett 3 utcai és 3 udvari szobából, 2 konyhából, éléskamrából tágas pincéből álló lakás kerttel együtt kiadó. Bővebbet Lujanovits István takarékpénztár-igazgatónál.

Meghívó.

Az Orsovai Önkéntes Tűzoltótestület

folyó hó 25.-én (vasárnap) délután 3 órakor az „Arany Szarvas” szállóban

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉST

tart, melyre az egyesület összes tagjai és az érdeklődők ezennel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai (alapszab 26 §)

1. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság megválasztása.
2. A parancsnokság és a választmány évi jelentése.
3. A számvizsgáló bizottság jelentése és a fölmentvény megadása; jövő évi költségvetés megállapítása.
4. Indítványok. *)
5. Számvizsgáló bizottság megválasztása a jövő évre.

Orsován, 1906. március havában.

Zelena József,
titkár.

Schramm János,
elnök.

*) Csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek 24 órával a közgyűlést megelőzőleg az elnöknek beérkeztek.

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK,

SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,

ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

**A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL**

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Kerületi képviselő:

Schwitzer Jenő, Pancsova.